

Veto

Leuven Studentenweekblad
Jaargang 15, '88-'89
Nr. 10, dd. 28 november 1988
ISSN: 0773-5162
Wekelijks

Leuvense Overkoepelende Kringorganisatie
Verantw. Uitg.: Carla Fosseels
's Meiersstraat 5, 3000 Leuven
☎ 016/22.44.38
Verschijnt niet van juni tot augustus

Recht

Geachte heren van de Fakulteit der Rechten, U bent het allemaal volmondig met ons eens als wij beweren: Mark Eyskens kan het weten. U weet: hij is minister geweest en is prof. Hij spreekt mooi, is minzaam. En meer dan dat: deze goede man heeft het ook nog tot schrijver van filosofisch, cultuurkritisch en literair hoogstaand werk geschopt. En hij schildert. Wat een man, un uomo zoals Leonardo hem gezien heeft. En Mark Eyskens, mijne heren, heeft gezegd: "In mijn tijd werd in principe nooit gestudeerd voor Pasen. Nooit." Uitkijken dus, heren, op pagina 3.

Smurfjes

Herman de Coninck laat geen gelegenheid onbenut om te klagen over het feit dat zijn zoon "een smurfentaaltje spreekt dat gebaseerd is op de ondertelling van de teevee". Hij schrijft er zelfs over. Herman vecht voor het Woord, hij en nog een paar dwazen die nog niet beseffen dat de toekomst niet aan de Goethes en de Schillers zal zijn. Het Beeld rukt op: als wij oude

mensen zijn en onze vele kinderen de wereld besturen als ging het om een war game, dan zal het Woord niet meer bestaan. De mensen zullen communiceren met plaatjes en apparatjes die door draadjes met elkaar verbonden zijn. En elk gedicht gaat naar 't gesticht, op pagina 5.

Centrisch

En als zij nu zeggen dat wij gek zijn, dan zeggen wij: ja, waarom ook niet? En zeggen zij (die in witte kielens langs ons ziekbed glijden en zich buigen over ons ontkleurd gelaat) dat zij ons helpen, zij die alles weten, dan zeggen wij: neen. Wij helpen onszelf, mekaar, op pagina 6.

ZELFHELPERS KUN OPMERKEN ZWAKKESZAKEN

KOPLAMP - De jongste PC Hooftprijswinnaar mag dan al besloten hebben in Nederland interviews te weigeren, "want het zijn allemaal huffers," voor Veto bleek hij best beschikbaar. Over de wetenschappelijkheid van poëzie, pagina 4.

Eén kandidatuur Rechten en Economie aan Kulak Hoe de KUL de wet omzeilt

De academische overheid heeft al geruime tijd plannen om de onderwijsbevoegdheid van de Kulak, het Westvlaamse broertje van de KU Leuven, uit te breiden. Daarbij denkt men vooral aan goed in de markt liggende richtingen als economie en toegepaste economie. Een uitbreiding kan echter niet zomaar. Het ligt bij wet vast welke richtingen gedoceerd mogen worden aan de Kulak, en zowel economie als toegepaste economie zijn daar niet bij. Vandaar dat CVP-kamerlid Marc Olivier een wetsvoorstel heeft ingediend om dat te veranderen. Alleen lijkt de KU Leuven niet te willen wachten tot het parlement dat voorstel goedkeurt. Vanaf volgend academiejaar worden voor het eerst economie en toegepaste economie gedoceerd in Kortrijk... binnen de eerste kandidatuur rechten. En daar zit een reukje aan.

Eén van de opvallendste kenmerken van het universitaire onderwijs in België is de grote geografische spreiding. Die spreiding is doelbewust gebeurd. Ze beantwoordt aan een aantal doelstellingen als democratisering van het onderwijs, ontwikkeling van het intellectuele potentieel en degelijke opvang van de snel groeiende studentenbevolking die zowel bij politici, in onderwijsmiddelen als in brede lagen van de bevolking leven. Met dat in het achterhoofd zijn in de regio's kleine universitaire instellingen ontstaan als het Limburgse Universitair Centrum (LUC), de Universitaire Fakulteiten Sint-Ignatius te Antwerpen (UFSIA) en in 1965 de Katholieke Universiteit Leuven Afdeling Kortrijk (KULAK).

Dromen

Voor die instellingen is bij wet heel precies vastgelegd welk onderwijs zij mogen verstrekken. Zo regelen de wetten op de universitaire expansie van de 28 mei 1970 en 28 mei 1971 de onderwijsbevoegdheid van de Kulak: enkel de kandidaturen letteren en wijsbegeerte, rechten, geneeskunde, wiskunde, natuur-

kunde en scheikunde mogen in Kortrijk gedoceerd worden.

In academische middelen is echter al langer bekend dat de KU Leuven en in het bijzonder ook Mgr. Maertens, rektor van de Kulak, er van dromen de onderwijsbevoegdheid van Kortrijk uit te breiden met de richting economie. Daarvoor zijn er verschillende redenen. West-Vlaanderen is bijvoorbeeld de enige provincie die niet over economisch hoger onderwijs op universitair nivo beschikt. Er is ook nogal wat druk vanuit het bedrijfsleven en er is een groeiende vraag in de regio Kortrijk naar hogeschoolde en gekwalificeerde mensen. Bovendien zou een populaire richting als economie de leefbaarheid van de campus Kortrijk verhogen. De laatste jaren - dit academiejaar is een uitzondering - zijn de studencantalen daar immers gedaald. Tenslotte betekent een kandidatuur economie in Kortrijk een ontlasting van de overbevolkte afdelingen in Leuven.

Om al die redenen heeft het Westvlaamse CVP-kamerlid Marc Olivier op 1 september een wetsvoorstel ingediend

om het aanbod aan kandidaturen in Kortrijk uit te breiden met economie en toegepaste economie (waaronder ook handelsingenieur thuishoort). Het probleem met zo'n voorstel is dat het bijna onvermijdelijk op de lange baan wordt geschoven. Ten eerste moet een alleendaar voorstel normaal gezien wachten tot het wordt opgenomen in een globaal pakket van onderwijsvernieuwingen. Ten tweede is het universitaire onderwijs een politiek gevoelige materie waarin heel wat belangen meespelen. Wanneer de één iets krijgt, moet de ander ook iets hebben.

Genegenheid

Het voorstel van Olivier is trouwens zelf een reactie op een ander wetsvoorstel om de Limburgse Economische Hogeschool te incorporeren in het Limburgs Universitair Centrum (LUC). Dat betekent dus twee voorstellen om nieuwe richtingen economie op universitair nivo te creëren, terwijl alle volledige universiteiten al een afdeling hebben en er een zevental economische hogescholen zijn in Vlaanderen. In de Vlaamse Interuniversitaire Raad (Vlir) zijn de voorstellen dan ook niet erg positief onthaald. Wanneer de kandidatuursuniversiteiten uitbreiden betekent dat immers een bedreiging voor de rekrutering van studenten voor de grotere uniëts.

Ook op het kabinet van gemeenschapsminister Coens heeft men het liever over rationaliseren en herprogrammeren dan over nieuwe richtingen bijkreeën. Hoewel men ons wist te vertellen "dat minister Coens, als Westvlaming, de voorstellen voor de Kulak

Wedstrijd Tofste Kot

Op je eentje is geen troef

In het kader van het kotproject gaat er een wedstrijd 'Tofste Kot' door. De bedoeling hiervan is niet 'zomaar een wedstrijdje' te organiseren, eentje naast de vele anderen. Wedstrijd Tofste Kot profileert zich als een buitenbeentje, omdat het duidelijk een inhoudelijke functie heeft. Het is een poging om alle aspecten van wat een goede studentenwoning moet zijn in de fokus te plaatsen. Het opzet gaat er niet van uit dat het kot met het meest lifestyle moet winnen, met een inrichting die zo uit Knack Weekend komt. Wel wordt er gezocht naar een veilig, gezellig, 'sociaal', comfortabel (niet luxueus) en goedkoop kot, met een contract dat in orde is.

Dat kontraktuele aspect is echt wel belangrijk. Vaak wordt vastgesteld dat de modelkontrakten van de Huisvestingsdienst niet nageleefd of gebruikt worden. Meest frekwente overtredingen: twaalf maanden huur in plaats van tien, geen mogelijkheid om de eerste maand van het academiejaar op te zeggen (voor de studenten die merken dat ze eigenlijk op de verkeerde studierichting zitten), geen gratis beschikking over je kamer tijdens tweede zit, vreselijk hoge waarborg, onverantwoorde voorschotten of energiekosten.

Ten tweede wordt de veiligheid gekontrolleerd. Recente toestanden aan de Rijksuniversiteit Gent hebben aange-

toond dat verregaande verwaarlozing van de veiligheid tot drama's kan leiden. Het minimum wat van een studentenwoning mag geëist worden is dat de bestaande reglementering terzake wordt nageleefd. Hierbij denken we in de eerste plaats aan brandblusapparaten en een vluchtweg, maar bijvoorbeeld ook aan het absoluut verbod om de 'antieke' zekeringen met koperdraad te herstellen. Dit onschuldige foefje is één van de meest voorkomende oorzaken van brand. Maar laat je kot dan nog op en top brandveilig zijn; minstens even belangrijk is dat de bewoners van de huizen zich verantwoordelijk gedragen.

Vervolg op p. 7

IN MEMORIAM

Georges Pollers

Algemeen directeur van Acco
(° 1/11/1931 † 22/11/1988)

Donderdag 22 november is Georges Pollers, Algemeen Directeur van Acco, na een slipende ziekte overleden. Pollers was in 1951 één van de initiatiefnemers van een kursdienst die in 1960 zou uitgroeien tot het Academische Coöperatief, kortweg Acco. Het basisprincipe van Acco is doorheen de jaren hetzelfde gebleven: kwaliteit bieden aan goedkope prijzen, zodat studenten betaalbaar blijft. Met Georges Pollers verliet Leuven iemand die bleef geloven in en bleef vechten voor de democratisering van het onderwijs. De studenten die de democratisering genegen zijn, hebben een waardevol medestander verloren. In naam van al dezen: Georges, bedankt (zie ook pag. 2)

Vervolg op p. 2

Acco-direkteur Joris Pollers overleden

Een leven beziel door de democratiseringsgedachte

Zowat iedere student kent Acco, het Academisch Coöperatief, als de handelszaak waar je aan goedkope prijzen kursussen, boeken en allerhande studiemateriaal kan kopen. Veel minder studenten weten echter wie dit 'bedrijf' runt en hoe het ooit ontstaan is. Vorige week dinsdag overleed Georges Pollers, algemeen directeur van Acco. Hij is ook de man die het initiatief in de jaren '50 uit de grond stampte. Toen stond hij als student entoesiast aan een stencilmachine te draaien en tot in de jaren '80 leidde hij met hetzelfde idealisme het bedrijf 'Acco'.

Georges Pollers raakte in de jaren '50 als student in de Rechten nauw betrokken bij de naoorlogse studentenbeweging. Het studentenleven vertoefde toen twee dimensies: een katholieke in de Universiteitsbeweging en een Vlaamse in het Katholiek Vlaams Hoogstudentenverbond (KVHV). Georges Pollers voelde zich echter in geen van beide groepen thuis: de ene groep vond hij veel te elitair-katholiek en de andere te Vlaams. Zelf wou hij zich vooral inzetten voor de democratisering van het onderwijs. Dat was in die jaren helemaal niet evident. De grote democratiseringsdroom kwam pas in de jaren '60. Toch had Georges Pollers vanuit zijn eigen achtergrond als mijnwerkerszoon begrepen dat er werk aan de winkel was. Samen met generatiegenoten als Lode van Outrive en Ward Leemans werkten ze concrete initiatieven uit om de kansen van minder begoeude studenten op een universitaire vorming te verhogen.

Kursus

In oktober 1951 startten ze met een kursusdienst. Later volgde er ook nog een huisvestingsdienst en een dienst voor de verdeling van goedkope maaltijden. Dat laatste initiatief vormde de basis voor de huidige Alma. Aanvankelijk werden deze activiteiten gebundeld onder de naam 'Sociale Diensten'. Later

veranderde dat in 'Universitaire Werkgemeenschap vzw'. Deze initiatieven breidden zich voortdurend uit maar het basisprincipe bleef door de jaren heen hetzelfde: kwaliteit bieden aan goedkope prijzen om studeren voor iedereen betaalbaar te maken. Na z'n studies verliet Georges Pollers Leuven niet. Hij bleef verantwoordelijk voor de kursusdienst, die ondertussen uitgebreid was met een kleine verkoopsdienst.

In 1960 werden deze activiteiten afgezonderd uit de vzw en omgezet in een coöperatieve vennootschap. Het Academisch Coöperatief, Acco dus, was geboren. Georges Pollers groeide met de jaren uit tot het boegbeeld van dit bedrijf. Acco heeft tot op de dag van vandaag haar hand met de studentenbevolking behouden: betaalbare cursussen leveren aan iedere student is nog steeds het doel. Bovendien heeft die student via de studentenafvaardiging ook inspraak op de Raad van Bestuur. Georges Pollers heeft deze deelname van de studenten aan het beleid van Acco steeds essentieel gevonden en consequent verdedigd.

Arbeider

Georges Pollers is z'n afkomst nooit vergeten. Als zoon uit een arbeidersgezin ontwikkelde hij een groot solidariteitsgevoel en bleef hij op een vastberaden en verbeterde manier trouw aan z'n principes.

Op beleidsvlak heeft hij zich nooit laten leiden door winstgevende bedoelingen. Naarmate Acco als onderneming groter werd, groeide echter ook de spanning: de verantwoordelijkheid tegenover het personeel werd steeds groter. Ook om hen was Pollers in grote mate bekommerd.

Lode Van Outrive, die hem van nabij gekend heeft, karakteriseert hem als een zeer zachtzinnig man. Soms een beetje gesloten, maar dan vooral tegenover milieu en bevolkingsgroepen die hij niet helemaal vertrouwde. Vanuit zijn arbeidsachtergrond had hij namelijk een natuurlijk wantrouwen en een natuurlijke afkeer ontwikkeld, tegenover zogenaamd 'hogere' milieus die zich arrogant gedroegen. Aan de vriendschapsbanden met z'n echte vrienden en met de arbeiders uit de drukkerij, waar hij ook verantwoordelijk voor was, hechtte hij echter het grootste belang.

Charisma

Georges Pollers laat bij Acco een grote leegte na. Door z'n charisma had hij een vanzelfsprekend gezag verworven bij z'n personeel. Hij droeg ook het aureool van de stichter met zich mee. Het zal dus even zoeken worden naar een figuur die hem kan vervangen. Op beleidsvlak zal er bij Acco echter niet zo snel iets veranderen. De principes waar Georges Pollers achter stond, leven verder in de Raad van Bestuur van Acco. De instelling zal z'n stichter zeker overleven en voor die prestatie kan iedere student hem alleen maar dankbaar zijn.

Carla Rosseels
Geert Stubbe
Ronny Tielens

LEZERS BRIEVEN

Alle lezersreacties kunnen bezorgd worden op het redaktiesekretariaat in de 's Meiersstraat 5, 3000 Leuven.

De brieven moeten betrekking hebben op in Veto behandelde onderwerpen of op Leuvense (studenten)actualiteit, en ondertekend zijn met naam, studietoestand en adres. Wie liever niet heeft dat zijn naam gepubliceerd wordt, moet dit duidelijk motiveren.

Brieven die langer zijn dan 25 regels van 68 aanslagen (spaties inbegrepen; dit komt overeen met ± 1 getikte blz. met een dubbele interlinie) worden in principe ingekort. Behoudens deze restrictie worden brieven geplaatst zoals ze ons bereiken.

Service

Vorige week heb ik voor de eerste keer beroep gedaan op de info/steun/begeleiding van Stuc/Kultuurraad. Het was ook de laatste keer. Dit kan niet de bedoeling zijn.

Nadien heb ik voor de eerste keer beroep gedaan op de info/steun/begeleiding van de cultuuroördinator van de KUL, mevr. L. Rouffaer (Veto nr. 9). Ik was aangenaam verrast door haar inzet/bezorgdheid om een oplossing te vinden voor een vrij moeilijk probleem. Het resultaat was een betere oplossing dan we ooit hadden durven hopen.

Waarom laatste keer bij Stuc/Kultuurraad geweest: – ze hebben het (bewust?) onmogelijk gemaakt voor de kringen om op een deftige manier iets in de zaal van 't Stuc te organiseren.

– de gevraagd dag was 't Stuc VRIJ. Maar ons werd meegedeeld dat het personeel de volgende dag moest werken en dat die dan zeer waarschijnlijk de

vorige dag niet zouden willen werken!?!? – drie mikro's aansluiten en licht op 't podium was teveel gevraagd.

– op p. 121-122 van het Vademekum '88 staat dat de zaal van 't Stuc enkele dagen per week wordt vrij gehouden voor jaren, kringen, verenigingen. Met deze passage hebben ze bij 't Stuc even gelachen en meegedeeld dat het zeer waarschijnlijk om verouderde info ging.

– tip voor Sociale Raad: de democratisering van de prijs van de zaal van 't Stuc voor studenten.

Interessant detail: wanneer ik bij Kringraad info informeren ivm de verouderde info in 't Vademekum, hebben ze me daar in twee minuten betere culturele informatie kunnen geven dan ik gekregen had bij twee bezoeken aan Stuc/Kultuurraad.

Dank u Kringraad voor de service. Dank u Mevr. L. Rouffaer voor de service.

Dirk Lembrechts
Leuvense Logopedische Kring

ment van rechten de stem van de voorzitter, decaan Broekman, doorslaggevend. Aangezien Broekman vóór was, werd het voorstel goedgekeurd. De dringende vraag van verschillende leden van de vergadering om bij zo'n stemmenverdeling geen belangrijke beslissingen te nemen, werd gewoon genegeerd.

Ook in de fakulteit economie heeft men problemen met het hele geval. Principieel gaan de economen, zowel profen als studenten, er niet mee akkoord dat zij als een keuzemogelijkheid onder de richting rechten worden opgenomen. Het voorstel is echter aangevaard onder voorwaarde dat het beperkt blijft tot de eerste kandidatuur, dat er binnen de drie jaar minstens 200 studenten de richting volgen en dat die studenten hetzelfde slaagpercentage halen als in Leuven.

Dat de academische overheid van plan is haar idee door te drijven, hoeft weinig betoog. Een afdeling economie in Kortrijk, op eender welke manier georganiseerd, heeft daarvoor voldoende voordelen. Maar misschien kan men ook eens beginnen denken aan de mogelijke gevolgen voor de studenten die aan de Kulak 'rechten' willen studeren.

Erik Paredis

VETO IS KLOTE

Kandidakulakonomie

4 Vervolg van p. 1

niet ongenegen is." Maar ook Coens zal zijn genegenheid pas kunnen laten blijken in het kader van een vollediger hervorming.

De academische overheid van de KU Leuven lijkt alleszins niet van plan te zijn te wachten tot het voorstel van Olivier een gunstig advies gekregen heeft in de Vtir en tot het het parlement gepasseerd is. Verleden academiejaar al werd in de schoot van de Akademische Raad een commissie opgericht die zich moest buigen over de mogelijkheid om de onderwijsbevoegdheid van de Kulak te verruimen. De eerste twee bijeenkomsten vergaderde die nog met een studentenvertegenwoordiger. Later, onder voorzitterschap van rektor Dillemans, werd die er buiten gelaten. Voor zo'n belangrijke aanpassing is dat op zijn zachtst uitgedrukt een vreemde gang van zaken.

Sterk

Dat men niet zomaar een fakulteit Economie kan oprichten in Kortrijk, was (en is) duidelijk. Dat zou gewoon wetsovertreding zijn. Men is daarom begonnen onderzoeken of het mogelijk is de richtingen economie en toegepaste economie onder een andere richting op te nemen.

De commissie kwam uiteindelijk met het volgende voorstel: ofwel nemen we economie op onder rechten ofwel nemen we het op onder filosofie. Zo'n formule is mogelijk omdat de wet voor universitaire richtingen enkel een aantal verplichte vakken voorschrijft. De universiteit kan die wettelijke plichtvakken vrij aanvullen met eigen plichtvakken en keuzevakken. En nu komen we de richtingen economie, rechten en filosofie nogal sterk overeen wat de wettelijke verplichte vakken betreft.

Uiteindelijk heeft de commissie ervoor geopteerd om economie onder rechten onder te brengen. In de discussie-

sienota van de commissie heeft men het over "de invoering van keuzepakketten economie in de eerste kandidatuur rechten te Kortrijk" die vanaf volgend academiejaar georganiseerd moeten worden. Wanneer men de voorstellen echter bekijkt, gaat het om meer dan zomaar wat bijkomende keuzemogelijkheden economie. De volledige eerste kandidatuur economie, toegepaste economie en handelsingenieur wordt gewoonweg onder de eerste kandidatuur rechten opgenomen.

Voor vakken als bijvoorbeeld economie worden de studenten van de eerste kandidatuur 'rechten' zelfs opgesplitst in twee groepen: één groep die economie voor rechtsstudenten krijgt, en één die de (moeilijkere) economie voor ekono-

mistudenten krijgt. Het hele voorstel betreft trouwens enkel de eerste kandidatuur. Voor de tweede kandidatuur is het wettelijk niet haalbaar. Wie slaagt, kan ofwel rechten verder studeren in Kortrijk, ofwel economie of rechten beginnen in Leuven.

Oogies

Door deze constructie op te zetten, heeft de academische overheid naar de letter van de wet gehandeld. Je mag immers vrij keuzevakken organiseren binnen een richting. Maar je kan er bijna niet buiten dat men tegen de geest van de wet is ingegaan. Wie haalt het immers in zijn hoofd om vakken als algemene wetkunde, encyclopedie toegepaste ekono-

Veto, jaargang 15 nr. 10 dd. 28 november 1988

Redaktieadres: 's Meiersstraat 5, 3000 Leuven (016/22.44.38)

Hoofdreder: Erik Paredis

Redaktiesekretaris: Carla Rosseels

Redaktie: Johan Reyniers, Jan Van der Linden

Doka: Hendrik Delagrang, Filip Dutoit Peter Galbusera

Lay-out en vormgeving: Katrien Callens, Alexandra Melis, Erik Paredis,

Johan Reyniers, Carla Rosseels, Jan Van der Linden

Tekeningen: Pipo, Urbis

Medewerkers: Katrien Callens, Bart Dobbelaere, Luc Janssens, Walter Pauli,

Geert Sels, Geert Stubbe, Ronny Tielens, Claudia Van de Velde,

Jan Van de Velde, Tom Ysebaert

Eindredactie: Erik Paredis

Oplage: 8000 exemplaren

Zetwerk: Alfasse Leuven

Drukkerij: Rotatyp Brussel

Abonnementen: Studenten: 250,-; niet-studenten: 300,-; steun vanaf 600,-; over te schrijven op rek. nr. 001-0959719-77

Agenda en Ad Valvas: ten laatste donderdag voor verschijnen om 14.00 uur op het redaktieadres bezorgen

Redaktievergadering: iedere vrijdagnamiddag om 15.00 uur

Niet enkel buiten, maar ook in de Valk worden hamer en boor gehanteerd.

(Foto Hendrik Delangrange)

Programmahervormingen in de Rechten Gevaarlijk precedent voor de hele unief

Vorig jaar kwamen zowel van de kant van de studentenvertegenwoordigers als van sommige professoren van de rechtsfaculteit radicale voorstellen tot wijziging van de studietoelating. Vooral het voorstel om januari-eksamen te organiseren zorgde toen voor veel beroering. Uiteindelijk is er niets vangekomen, maar dit jaar willen twee professoren het elk voor hun vak bij wijze van experiment proberen. De fakultairs (studentenvertegenwoordigers) verkozen de voorstellen onder bepaalde voorwaarden te aanvaarden. De Fakulteitsraad besliste er anders over: het experiment komt er, zonder ook maar één garantie. En dat heeft heel wat implicaties.

De hervormingsvoorstellen van vorig jaar vielen uiteen in twee groepen. De studentenvertegenwoordigers pleitten ten eerste voor het invoeren van meer rechtsvakken in de kandidaturen. In vergelijking met rechtsfaculteiten aan andere universiteiten wordt in Leuven in de kandidaturen namelijk weinig recht gegeven. Het argument daarvoor is dat Leuven een humanistische vorming voorstaat en dat rechtsstudenten niet tot vakidioten opgeleid mogen worden.

Muur

Maar de andere universiteiten gaan van diezelfde gedachte uit en toch worden daar in de kandidaturen aanmerkelijk meer rechtsvakken gedoceerd. Het is trouwens een twijfelachtige praktijk om rechtsstudenten te laten wachten tot de eerste licentie voor ze weten of ze wel geschikt zijn om rechten te volgen.

De studentenvertegenwoordigers van verleden jaar stelden dan ook voor om in de kandidaturen meer recht te geven. Ze gingen ervan uit dat de studenten er niet zo over dachten en hebben hen dan ook nooit over hun voorstellen geraadpleegd of zelfs maar ingelicht. Tijdens de onderhandelingen beloofden ze zelfs geheimhouding. Dit akademiejahr zou er in elk geval een referendum komen. Maar zelfs dat zit er voorlopig niet in, en wel omdat de zaak muurvast zit.

De meeste professoren zijn tegen het introduceren van meer recht in de kandidaturen. De enkele voorstanders (die geen recht geven) zijn bovendien niet van plan hun eigen vak te verplaatsen naar de licenties, noch eens een absolute voorwaarde om meer recht te kunnen doceren in de kandidaturen.

Wat de licenties betreft, ligt de zaak echter veel complexer. En hier situeert zich ook de mogelijke gevolgen voor de hele universiteit. Om te beginnen is er het probleem van de derde licentie. De professoren zijn het er over eens dat die te licht is. De studenten stellen daar zelf hun programma samen, en in praktijk schijnen daar nogal wat misbruiken te bestaan. De ingeburgerde term 'krisispakket' spreekt voor zich: veel profen zijn te blij dat er nog belangstelling is voor hun vak om nog eisen te stellen. Aan de andere kant zijn eerste en tweede licentie vrij zware jaren. Spreiding van de plichtvakken over de drie licentiejaren leek dan ook de meest aangewezen

oplossing. Er werd een commissie opgericht om het probleem te bestuderen.

Bus

Tot algemene verwondering van de betrokkenen kwamen er voorstellen uit de bus die de drie licentiejaren tegelijk moesten hervormen. Er zouden namelijk januari-eksamen komen, wat in die fase van de hervormingsvoorstellen betekende dat tegen dan alle stof gezien zou zijn. Daarna zouden er seminars en keuzevakken gegeven worden. Om de verloren tijd in te halen zou de Paasvakantie met een week ingekort worden. Maar dat was nog niet genoeg: om alle stof in januari gezien te hebben, werd het onvermijdelijk geacht om het akademiejahr al in het midden van september te laten beginnen. Motieven: de rechtenstudies moeten aangepast worden aan de noden van de praktijk en de studenten moeten hun lue leventje opgeven. Het werd door de ijverige hervormers onverantwoord geacht dat iemand kan slagen zonder zijn cursussen vroeger dan de Paasvakantie open te slaan.

Maar al snel werd duidelijk dat tegen zo'n ingrijpende verzwaring van de studiedruk niet alleen de studenten zouden protesteren, maar ook de meeste profen. Dus werd een subcommissie opgericht om het voorstel bij te sturen. De subcommissie stelde voor om alleen de basisstof in het eerste semester te geven. Na de eksamen op het einde van het eerste semester zou de stof dan uitgediept worden.

Ook dat plan werd met gemengde gevoelens onthaald door zowel profen als studenten. En dat is begrijpelijk. Voor de profen zou het een boek ekstra werk betekenen. Niet alleen zou er een hele eksamenzitting bij komen, maar vooral zouden ze hun cursussen moeten herschrijven. Bovendien kun je je afvragen of de voorgestelde formule wel voor alle vakken haalbaar is.

Mouw

De houding van de studentenvertegenwoordigers is altijd voorzichtiger gebleven. De fakultair en het VRG-presidium van vorig jaar hebben zich nooit uitgesproken voor of tegen de voorstellen. Er is slechts beslist de zaak bespreekbaar te houden.

Want ook de studenten zijn niet gelukkig met de vorm waarin de stof nu

gegeven wordt. De cursussen zijn met de jaren dikker en gedetailleerder geworden. Studenten worden geacht wetgeving die in de loop van de volgende jaren gewijzigd wordt van buiten te kennen. Het zou geen slechte zaak zijn als de profen verplicht zouden worden hun cursussen grondig te herschrijven en duidelijk aan te tonen wat als hoofdzaak te beschouwen is. De hervorming zou ook kunnen leiden tot het herwaarderen van de rechtenstudies. Nu beschouwt de meerderheid van de studenten zich na 5 jaar nog niet afgestudeerd. Het diploma van licentiaat in de rechten is gedevalueerd, vrees men, en alleen een programmawijziging kan daaraan wat verhelpen.

Aan de andere kant wordt in het VRG gevreesd dat het semestersysteem de eigen werking in het gedrang brengt. Hoe vroeger de studies beginnen, hoe minder tijd er overblijft voor studentenactiviteiten. Maar, vroegen de optimisten onder hen zich af, kan daar niet een mouw worden aangepast? Goed, de activiteiten zouden rond januari wel stilvallen, maar daar stond tegenover dat de juni-zitting lichter zou zijn. Je zou de planning alleen maar moeten herorganiseren.

Op de laatste vergadering van de hervormingscommissie vorig jaar, werden de voorstellen afgewezen. Maar dat heeft de hervormers er niet onder gekregen. In de eerste weken van dit akademiejahr kwamen de professoren Dupont en Geens van respectievelijk eerste en tweede licentie met een voor de meeste studenten verrassend voorstel. Ze zouden elk voor hun vak facultatieve februari-eksamen houden over de basisstof, tenminste, als de studenten het daarmee eens waren. Dat waren ze. Het leek dan ook een vrij onschadelijk voorstel: het was maar voor één vak en dan nog niet eens verplicht. Pas weken later werd erbij verteld dat het om een experiment ging en, als de ervaringen gunstig waren, het eventueel algemeen zou ingevoerd worden.

Vetjes

De fakultairs van eerste en tweede licentie organiseerden elk een referendum. De studenten konden kiezen tussen drie antwoorden: het onvoorwaardelijk aanvaarden, aanvaarding onder bepaalde voorwaarden en het onvoorwaardelijk verwerven van de voorstellen. De uitslag was helaas niet eenduidig: ongeveer 70 procent eerste lissers waren voorwaardelijk voor de hervormingen, maar evenveel tweede lissers waren tegen. De fakultairs hebben de kaart getrokken van de voorwaardelijke instemming, omdat ze dit het meest realistisch vonden. Geens en Dupont zouden toch hun zin krijgen, redeneerden ze, en het ging erom zoveel mogelijk voor de studenten uit de wacht te slepen. Bovendien bleven ze van oordeel dat de voorstellen best wel interessant waren.

Wat houden die voorstellen dan wel in? Allereerst dat het eksamen fakultatief zal zijn en dat het gebruik van wetboeken toegelaten is. Verder moet de stof tot 150 bladzijden beperkt worden, maar pas echt revolutionair is de voorwaarde dat dit zal gebeuren onder toezicht van een controle-organ. Daarnaast staan de januari-eksamen op tien

OP KOT TE LEUVEN

Deze week - van 28 november tot 2 december - vindt een projectw. k rond veiligheid en wooncultuur plaats. Opzet is door middel van een waaier van diverse activiteiten en goede informatie, huurders en verhuurders te sensibiliseren tot meer veiligheid en wooncultuur. Het aanbod ziet er als volgt uit:

Debatavond Studentenkamers in Leuven, in het 'Huis der Notarissen', Bondgenotenlaan 134 te Leuven, woensdag 30 november.

Deze avond richt zich in de eerste plaats tot beleggers en kotbazen, en heeft het over vraag, aanbod en toekomst van de Leuvense kamermarkt.

Infostand 'Veiligheid in studentenkamers', in het Van Dalekollege, doorlopend.

Tentoonstelling met info van brandweerofficier, speciaal voor kotbazen: hoe maak ik mijn kamers zo veilig mogelijk, en wat is het aanbod aan apparatuur?

Brochure 'Veiligheid in studentenkamers'

De herwerkte uitgave van deze reeds bestaande brochure zal vanaf 28 november kosteloos ter beschikking zijn op de Huisvestingsdienst.

Wedstrijd Tafste Kot

Zie artikel op pagina 1.

Info-stand 'Veilig koken, wonen en leven op kot'

De bedoeling van de infostand is bij studenten aan bewustmaking te doen over alle aspecten van veilig koken, wonen en leven op kot (maar dat had u al uit de titel kunnen afleiden). Met videofilm, brochure, computerspel, UP-kookboek, ...

De kweeste gaat langs volgende Alma's: Alma 2, maandag en dinsdag; Alma 1, woensdag; Alma 3, donderdag en vrijdag.

Brochure 'Veilig wonen en leven op kot'

Een informatie-brochure over hoe je veilig door je studentenjaren kan geraken. Een samenwerking van het Medisch Centrum, de Werkgroep Preventie, de Huisvestingsdienst en de Veiligheidsdienst. Gratis te verkrijgen in de Alma's en het Van Dalekollege.

Radio-programma 'Ten huize van'

Radio Scorpio (FM 106) poogt een sfeerbeeld op te hangen van het leven in gemeenschapshuizen, woensdag en donderdag tussen 18 en 19 december.

Evacuatie- en brandoefeningen

Ambiance in de Universitaire Residences. Sfeer verzekerd ... (WP)

punten. Het tweede deel van het eksamen in juni staat ook op tien punten. Voor beide delen zijn vrijstellingen te behalen vanaf een 6. Tenslotte wordt geëist dat de resultaten van het februari-eksamen direct na de zitting zullen worden bekendgemaakt.

Hoewel nooit formele toezeggingen gedaan zijn, hadden Geens en Dupont te kennen gegeven dat ze het met een aantal van deze voorwaarden eens waren. Maar tot teleurstelling van de fakultairs was daar op de Fakulteitsraad van vorige week dinsdag niets van te merken. Op dezelfde vergadering werd namelijk ook het Kulak-voorstel om polyvalente kandidaturen in te voeren goedgekeurd. De deelnemers hebben daar klaarblijkelijk al hun kruis op verschoten en het hervormingsvoorstel werd dan maar zonder veel discussie goedgekeurd. Resultaat van een ongewoon korte vergadering: het experiment kan doorgaan, onvoorwaardelijk. En dat betekent een gevaarlijk precedent voor volgend jaar. Wie dan januari-eksamen wil organiseren, kan dat vrij doen, zonder enige randvoorwaarden.

Het laatste woord is nog niet gevallen over de programmahervormingen in de rechten. De fakultairs proberen nu de twee professoren schriftelijk te verbinden tot naleving van een aantal voorwaarden. Daarna zullen ze op de Onderwijscommissie de bekrachtiging van het akkoord vragen. Zo is het kwaad misschien voor een tijdje bezworen.

Informatie

Al bij al kun je je toch wel vragen stellen bij de politiek die door de studentenvertegenwoordigers gevoerd wordt. Kunnen zij het zich wel veroorloven het semestersysteem te aanvaarden? De studiedruk wordt erdoor verzaamd, en je bent effectief het hele jaar bezig. Door de mogelijkheid van februari-eksamen te aanvaarden is de deur open gezet voor hervormingen die de rechtenstudies ernstig kunnen verzwaken. Bovendien is er op Akademische Raad een trend waarneembaar die leidt naar studieruimteverlichting; voor de fakultairs juist een reden om niet aan het experiment mee te werken.

Er moet bovendien maar eens werk gemaakt worden van een degelijke

informatie aan de studenten. Tot nu toe is bijna alles binnenskamers besproken. Er wordt regelmatig vergaderd, de fakultair licht trouw het VRG in, maar de doorsnee student komt bijna uitsluitend iets te weten van een weinig neutrale professor. De waarde van de referendums is dan ook te relativiseren. In eerste licentie schijnt de stemming radicaal omgeslagen te zijn door een donderpreek van een professor die het hele experiment grondig verwenste. In tweede licentie is wellicht hetzelfde gebeurd, maar dan in omgekeerde richting, doordat professor Geens een uur uitrook om zijn zaak te bepleiten. Maar het blijft wachten op een duidelijke stellingname van het VRG over zijn zachtst gezegd omstreden standpunten.

Die stellingname is des te dringender omdat het voorstel ook op Kringraad besproken moet worden. Daar moet een standpunt bepaald worden voor de Akademische Raad van 12 december. Er is op Kringraad dan ook nogal wat kritiek op het VRG dat het zo'n belangrijke materie nog altijd niet op de agenda geplaatst heeft. Het is nog altijd helemaal niet zeker dat het VRG de fakultairs zal volgen. Maar zelfs als het VRG zijn fakultairs volgt, is het weinig waarschijnlijk dat hun vertegenwoordiger op Kringraad erin zal slagen het tot nu toe gevolgde standpunt - de onwenselijkheid van een semestersysteem - te doen wijzigen. Een semestersysteem binnen één fakulteit zou leukers binnen andere faculteiten immers wel eens op hetzelfde idee kunnen brengen. En dan is het hek helemaal van de dam.

Luc Janssens

VETO
IS LIEFDE
MAAR
NIET HIER

Europees Poëziefestival: Rutger Kopland

“Het schrijven van een gedicht haalt ontzettend veel overhoop”

Het is nooit streng statistisch aangetoond, maar binnen het genre van de 'echte poëzie' moet Rutger Kopland zo ongeveer de meest gelezen en best verkopende Nederlandse dichter zijn. In Nederland althans: terwijl men daar keer op keer uitkijkt naar het nieuwste werk van de recentste PC Hooftprijswinnaar, zijn het niet veel meer dan Koplands klassieke gedichten als *Het orgeltje van Yesterday*, die in Vlaanderen hoge toppen scheren – en dan nog in de voordrachten. Kopland is nochtans een dichter die zich voortdurend vernieuwt (lees zijn recente cyclus *Water*), wat altijd gebleken is uit tal van, en dat is wel opvallend, in Vlaanderen geproduceerde analyses. En nu is Kopland voorzitter van het hier te Leuven lopende Europees Poëziefestival. Hoe dat komt?

Hij werd ervoor gevraagd. Sekretaris-generaal Eugène Van Isterbeek kent Kopland al langer dan vandaag. De dichter was aanwezig op het eerste Europees Poëziefestival, tien jaar geleden, en na de toekenning van de PC Hooftprijs 1988 komt zijn voorzitterschap helemaal niet uit de lucht gevallen. "Eigenlijk," zegt Kopland, "is het een soort erbaantje, een soort tite' die je honoris causa aangeboden wordt. Het festival wordt op deze manier opgeluisterd met iemand die ook in België enige bekendheid geniet. Er wordt dan van mij verwacht dat ik actief acte de présence geef bij de opening, bij de sluiting. Dat soort zaken."

Veto: *Het voorzitterschap van een festival behoort tot de publieke kant van het schrijverschap. Ervaart u die publieke activiteiten als aangenaam?*

Kopland: «Nu niet meer. Vroeger vond ik het heel leuk om te doen, en dat overkomt me nog wel eens, wanneer het bijzondere gelegenheden betreft, maar op de duur gaat het vervelen. Ik moet steeds weer diezelfde dingen voorlezen en je krijgt bij een optreden, tenminste als het met een discussie gepaard gaat, altijd weer dezelfde vragen, zodat je langzamerhand het gevoel krijgt van 'daar heb je mij weer'. Ik ben dan erg gaan verhangen naar een nieuw repertoire. Ik denk dat ik de weinige tijd die ik heb beter kan besteden aan het maken van nieuwe gedichten, dan aan het voortdurend voor het voetlicht treden.»

Repro

Veto: *Vandaag de dag wordt literatuur meer en meer op een commerciële, agressieve wijze gepromoot en wordt vaak de schrijver en niet zijn werk op de voorgrond geplaatst.*

Kopland: «In feite moet het om dat werk gaan. Als het vervangen wordt door promotie van een persoon en diens eigenaardigheden, dan vind ik dat je op de slechte weg bent. Maar als de persoon

steeds maar weer verwijst naar zijn werk, en zijn boodschap zo goed mogelijk probeert te begeleiden, en in ieder geval de essentie van wat er in poëzie gebeurt probeert te benadrukken, dan denk ik dat je *clean* bezig bent.»

Veto: *Uw positie is ook wel comfortabeler dan die van een broodschrijver. U kunt het zich permitteren niet voortdurend in de kranten te staan, u kunt langer over uw werk doen.*

Kopland: «Ik kan er inderdaad veel langer over doen. Dat is voor mij ook noodzakelijk. Ik heb het niet in de hand of het snel gaat of niet. Dat varieert van een halve dag tot maanden en een half jaar. Waar dat nu zit weet ik ook niet, maar in ieder geval: zo moeizaam gaat het soms.»

Veto: *Uit uw tekst 'Over het maken van een gedicht' blijkt duidelijk hoe een gedicht traag en organisch ontstaat. Men krijgt echter ook de indruk dat u zich daarbij enkel om inhoudelijke kwesties bekommert. U rept met geen woord over de vorm van een gedicht.*

Kopland: «Dat klopt. Je kunt moeilijk reproduceren wat er dan gebeurt. Maar daaruit mag je niet opmaken dat ik me niet bekommer om de vorm. Ik schrijf niets over die vorm, maar daarom heeft het nog wel vorm.»

«Een heleboel van dat vormgevingsproces gaat in feite via beslissingen die zich vaak aan je bewuste waarneming onttrekken. Maar in feite zijn het allemaal beslissingen die je neemt. Wanneer je zegt: zo moet het er blijven staan, en zo was het niet goed, dan zijn dat uiteraard ook vormkwesties. Vorm en inhoud zijn onsmakelijk met elkaar verbonden. Als je niet geïnteresseerd bent in de vorm, dan moet je niet gaan dichten.»

Reportage

Veto: *Waarom publiceert u een tekst als 'Over het maken van een gedicht'?*

Kopland: «Omdat ik zelf nieuwsgierig was naar het verslag, naar wat er dan zou verschijnen. Ik heb altijd het gevoel dat het goed is om de mensen iets te laten zien van dat creatieve proces, als je daar tenminste enigszins toe in staat bent. Uiteindelijk komt er een tekst klaar waarvan je denkt: ja natuurlijk, dat had niet anders gekund. Het geeft gauw de indruk dat iets heel makkelijk is ontstaan. Die indruk zou ik willen wegmenen.»

«Dat is hetzelfde als wanneer je iemand heel goed tennis ziet spelen en je zegt: dat kan ik zelf ook, dat is heel simpel. Alleen is aan dat tennisspel een enorme hoeveelheid training te pas gekomen en zijn de uiteindelijke beslissingen die de tennisspeler neemt intuïtief. Dat wil niet zeggen dat ze irrationeel zijn. Er is alleen maar mee gezegd dat de rationele en anticiperende processen zich afspelen op een nivo, waarover bewust niet veel te zeggen valt.»

«Als ik poëzie schrijf, dan schrijf ik ontzettend veel varianten die allemaal heel dicht bij mekaar liggen, die vaak heel erg op mekaar lijken, en dat is een zoekspel: dit is het. Natuurlijk ga je dat uiteindelijk ook leren, van een heleboel varianten ga je al weten, nog voor je ze hebt opgeschreven, dat ze doodlopende weggetjes zijn. Dat is net zoals met een schaker die eindeloos vaak openingen heeft geoefend en al lang weet dat als hij dát doet, dan weet hij wel hoe het verder loopt. Dat zijn beslissingsprocessen die zich langzamerhand aan je bewust reportage, controle onttrekken.»

Veto: *Die idee van beslissingsprocessen doet sterk denken aan een wetenschappelijke kijk op het maken van een gedicht.*

Kopland: «Wetenschap in het algemeen is ook een kwestie van proberen uiteindelijk dingen te formuleren die nog nooit gezegd zijn, verbanden te zien die nog nooit gezien zijn, en kijk op de wereld te formuleren die een nieuw aspect van die wereld naar voren kan halen. En dat zijn natuurlijk dingen die ik ook in de poëzie probeer te doen. Maar ook in een gesprek gaat het zo. Als ik iemand een formulering voorleg waarin die persoon zichzelf opeens op een nieuwe manier herkent, dan is dat sterk verwant, lijkt mij, aan het lezen van een wetenschappelijke tekst waarin je ineens denkt van 'hé ja, zo had ik het nog niet bekeken, maar zo is het natuurlijk'».

Mensen

Veto: *Bij veel dichters leeft nog de overtuiging dat een gedicht tot de wereld van het irrationele zou behoren. Wanneer u het over poëzie hebt hanuurt u termen als objectiviteit en wetenschappelijkheid.*

Kopland: «Ja, ik vind het een rationeel proces. Ik wil niks weten van het woord irrationeel daarbij. Die overtuiging leeft omdat rationaliteit en wetenschap altijd weer worden geïdentificeerd met εκπλιτεerbare, precieze, logische beslissingen, met verantwoordingen, tabellen en grafieken. Er is een *conservatieve wetenschap*, die er voor zorgt dat onze wereld op een welvoeglijke manier wordt ingedeeld, en er is een *eksplorerende wetenschap*, die op een keer moet aandurven om iets anders te zien dan we gewend zijn om te zien. Er is een wetenschap die onze veronderstellingen bevestigt, en er is een wetenschap die onze veronderstellingen ondergraaft, die nieuwe veronderstellingen oproept, nieuwe feiten blootlegt. En dat is toch ook een kwestie van rede.»

«In onze uitwerking van wetenschappelijke uitspraken zijn er natuurlijk heel veel spelregels die je moet volgen, en die respecteer ik ook dagelijks. Zoiets doe je niet in de poëzie. Daar laat je het bij de speculatie. Maar als dat puur subjektieve rimram was, dan zou toch niemand daar iets in zien. Bij sommige mensen trekt poëzie de ogen open. Dat is toch al een begin van intersubjektieve mededeel-

«Als je niet geïnteresseerd bent in de vorm, dan moet je niet gaan dichten.» (Foto Hendrik Delagrangne)

baarheid en dat heeft niks met puur subjektivisme of iets dergelijks te maken.»

Veto: *Is het streven naar een grotere wetenschappelijkheid en objectiviteit er de oorzaak van dat u bent afgestapt van de ironische en anekdotische elementen in uw poëzie?*

Kopland: «Dat was inherent aan de eigen ontwikkeling. Ik denk dat ik steeds meer in de gaten kreeg waar de essentie van de tematiek ligt. Niet dat ik die hier onder woorden kan brengen, die staat in die poëzie. De betekenislagen die zo'n gedicht heeft verschuilen zich aan de oppervlakte, en als je 't een beetje toe je door laat dringen dan gaan er dingen op een ander nivo spelen. Dan krijg je andere vragen, die met die concrete werkelijkheid die je schildert niet onmiddellijk meer te maken hebben.»

«Ik ben eigenlijk meer geneigd geraakt om me bezig te houden met wat er gebeurt na de aanleiding tot een gedicht, door niet langer de aanleiding zelf te noemen, en ook de persoonlijke observatie weg te laten. Het gaat dan niet zozeer om de vraag: wat zie ik, maar: wat valt er te zien? Daardoor laat ik een meer algemene visie dan die ene partikuliere zien.»

«Ik denk dat dat een ontwikkeling is die te maken heeft met het steeds meer proberen iets algemener onder woorden te brengen, iets abstrakter ook, en ook iets wat uiteindelijk meer zegt over meer mensen.»

Limiet

Veto: *De ironie en de anekdote in uw werk hebben dan wel plaats gemaakt voor de paradoxs. Eén van die grote paradoxen is wel dat u niet van zekerheden houdt, maar toch probeert de dingen objectief te beschrijven. Zoiets rijmt toch niet?*

Kopland: «Iemand die op zoek is naar zekerheden, is natuurlijk op zoek naar iets bekende. Iemand die alleen maar

zekerheden wenst, schrijft altijd hetzelfde verslag, want dat is overzichtelijk. En dat wordt door ons allemaal gedeeld als dé wereld, daar zijn we het over eens, dat is een zekerheid.»

«De wereld nu laat zich niet in die zekerheden, in die gemeenschappelijke afspraken, bepalen. Als ik zeg: ik hou niet van zekerheden, dan bedoel ik daarmee dat ik er niet van hou dat wij kontinuu blijven rondraaien in die wereld waarin wij alle afspraken met elkaar gemaakt hebben. Je moet een nieuwe visie ontwikkelen. Als ik in mijn vak zou zeggen: 'nou, we weten nu langzamerhand wel hoe we mensen moeten behandelen', dan zouden we natuurlijk nooit een stap verder komen. We moeten ons afvragen: hoe zitten die afspraken in mekaar, moeten we die niet eens opnieuw bekijken, valt er niet meer te ontdekken? Je moet-nieuwe onzekerheden scheppen.»

«Ik ben niet konservatief. Ik ben nieuwsgierig. Ik werk aan een universaliteit, ik schrijf gedichten, en ik vind het de taak van mensen die creatief bezig zijn, of het nou wetenschappelijk is of poëtisch, om ons op een nieuwe manier naar de werkelijkheid te laten kijken.»

«Om de vraag nog eens te herhalen: hoe kan dat nou, dat je niet van zekerheden houdt, en wetenschappelijk gesproken toch naar een soort van objectieve weergave zoekt? De schijnbare paradox zit hem hierin, dat het zoeken naar die objectieve weergave verondersteld wordt hetzelfde te zijn als het zoeken naar zekerheid. Dat is het niet. Het zoeken naar die objectieve weergave betekent nu juist het opgeven van zekerheden.»

«Het is een ervaringsfeit voor mij dat het schrijven van een gedicht telkens weer ontzettend veel overhoop haalt, wat totdatooe rustig onder de oppervlakte was blijven liggen. Dichten roept vragen, spanningen en onzekerheden op. Soms is dat heel emotioneel.»

Johan Reynders
Claudia Van de Velde

Geen gezicht, geen handen, geen haar, en altijd een ander. Het is weer de geur van een vreemde mantel, zo dichtbij als die geur, maar ook zo onzichtbaar, ook zo voorbij. Ik kijk naar de heil, naar de mistige, enzame berkjes en denk hoe ik het moet zeggen, hoe moet ik het zeggen dat, ik ben weer gelukkig, weer net zo alleen als vroeger, ik verlangde, en wist niet naar wie. Ze had geen gezicht nog, geen haar en geen handen, ze was altijd een ander, ze rook zo dichtbij maar zo vreemd, als jij nu. Wie ben je, zeg ik, we hebben samen een leven al achter de rug en nog moet ik denken, liefste wie ben je. Ze neemt mijn hoofd in haar handen en strijkt het haar uit mijn gezicht.

© Rutger Kopland, *Al die mooie beloften*, 1978.

Abonneren verboden

Ja, ik ben een boef en abonneer mij toch op Veto als: student (250 fr), niet-student (300 fr), steunabonnee (600 fr)*. Ik ben op de hoogte van de nare gevolgen die dit kan hebben. Rek. nr. 001-0953719-77

Naam: .....
Adres: .....

* Schrapen wat niet past.

Zelfhulpgroepen

Een nieuwe partner in de hulpverlening

De laatste jaren is de overheid zelfhulpgroepen meer en meer toegenege. Studenten uit een 'sociale' richting zullen dat misschien wel met gemengde gevoelens lezen. Zullen die organisaties later niet hun concurrenten zijn? Over onder andere deze vraag werd vorige zaterdag gedebatteerd op een symposium dat handelde over de samenwerking tussen zelfhulpgroepen en de professionele zorgverstrekkers, georganiseerd door Trefpunt Zelfhulp, het officiële ondersteuningscentrum van de zelfhulp beweging in Vlaanderen. Eén van de sprekers was professor Leopold Lagrou, gemeenschapspsycholoog aan de KUL.

De macht van beroepsdeskundigen wekt al lang de toorn op van alternatieve denkers zoals bijvoorbeeld Ivan Illich. "De deskundige als leraar van de als gangbaar geaccepteerde versie van de wetenschappelijke orthodoxie fungeert als theolog. Als morele ondernemer en als schepper van de behoefte aan zijn diensten vervult hij de rol van priester. Als hulpverlener op kruisocht vervult hij de rol van de zending en spoor hij de niet bevoorrechtten op. Als inkwisteur verklaart hij de ketters vogelvrij: hij legt zijn beslissingen op aan de weerspanning die weigert in te zien dat hij een probleemgeval is," schreef Illich ooit hierover in een lyrische bui. Volgens deze filosofen helpen beroepsmatige hulpverleners in de eerste plaats zichzelf door zich te verheffen tot een onmisbare kaste, desnodig ten koste van de hulpvragers.

Waanzin

De oprichting van een klein aantal zelfhulpgroepen werd geïnspireerd door deze denkbeelden. Deze groepen verkondigen stellingen die vaak diametraal tegenover de gangbare opvattingen van beroepskrachten staan, en klagen het machtsmonopolie van deze laatste en de daaruit voortvloeiende wan toestanden aan. Een mooi voorbeeld van deze categorie zelfhulpgroepen is 'Bevrijdt de Waanzin', een Leuvense organisatie die het misbruik van de kollektatiemaatregel in de psychiatrie aanklaagt. Kollektatie komt neer op het opsluiten en isoleren

van psychiatrisch patiënten. De oprichting van 'Bevrijdt de Waanzin' valt te situëren in het zog van antipsychiatrische stellingen, die geestesziekte niet als een medisch maar als een politiek probleem zien. Bij zo'n kijk op de zaak is elke vorm van vrijheidsberoving van psychiatrische patiënten natuurlijk machtsmisbruik.

De meeste zelfhulpgroepen poneren echter minder boude uitgangstellingen. Ze geven nog wel kritiek op de professionele hulpverleners, maar die richt zich niet meer op de fundamenten van hun werking. Ze beperken zich er toe hulpverleners te wijzen op geïsoleerde nalatigheden.

Lagrou: «Je hoort inderdaad vaak onvoorstelbare verhalen over wat specialisten, vooral in de medische sector, zich allemaal veroorloven, en over wat voor een ongelofelijk gebrek aan menselijke invoelingsvermogen ze hierbij soms tentoonspreiden. Het ergste hierbij is dat die specialisten het vaak zelfs goed bedoelen, en dat ze zich gewoon niet realiseren hoe verkeerd ze de zaken eigenlijk aanpakken doordat ze geen feedback krijgen van hun patiënten. Die hebben vaak immers een heilige schrik voor 'weerwraak' vanwege de specialist, hoe irrationeel dat ook is. Zelfhulpgroepen kunnen op dat vlak goede diensten bewijzen door op te treden als een soort 'syndikaat', en zo de mensen te helpen om zich sterk genoeg te voelen om te zeggen dat ze iets niet nemen.»

Vaak echter besteden zelfhulpgroepen minstens evenveel aandacht aan een tweede pool van hun werking, namelijk het verhelpen van tekorten in de hulpverlening door zelf probleememensen te gaan opvangen. Basisfilosofie is hier dat de leden door wat ze zelf hebben meegemaakt eigenlijk beter dan professionele mensen lotgenoten kunnen helpen en daardoor ook helpen. Ze zijn ook deskundigen wat hun problematiek betreft, vinden ze, maar dan 'ervaringsdeskundigen'.

Verslaafden

Ook op dat terrein staan de zelfhulpgroepen echter minder sterk in hun schoenen dan op het eerste zicht zou lijken. Ze richten zich meestal op de opvang van de psychosociale problematiek waarmee hun leden geconfronteerd worden, ook al heeft het grondprobleem nog vele andere dimensies. Om op andere terreinen zinvol werk te leveren is immers meestal een onbereikbare schat aan technische voorkennis nodig, die niet kan gedistilleerd worden uit eigen ervaringen. Bij psychologische begeleiding liggen de kaarten echter anders: recente onderzoeken lieten zelfs uitschijnen dat sommige leken hier bijna even goed werk zouden kunnen leveren als gediplomeerden.

Maar zelfs als de groepen het houden bij opvang van de psychosociale verwikkelingen, zouden ze volgens Lagrou al vlug moeten ontdekken dat hun ervaringskennis uiteindelijk toch niet zo veel voorstelt.

Lagrou: «Het is zeker niet zo dat leden van zelfhulpgroepen altijd zo zelfverzekerd zijn bij hun optreden, in ieder geval niet in de beginnende groepen. Het is wel zo dat zij als insiders over informatie beschikken die beroepsgeleerden niet hebben. Zo gaan ex-verslaafden veel

gemakkelijker de truukjes en manipulaties van lotgenoten doorzien. Het gaat echter om kennis die maar een beperkte draagwijdte heeft. Bovendien zullen ervaren therapeuten zo'n situatie ook wel kunnen doorzien.»

«Wat wel een gunstige invloed op hun resultaten kan hebben is het feit dat lotgenoten zich onder elkaar veel meer op hun gemak voelen. Ze spreken dezelfde taal en moeten daardoor hun woorden veel minder wikkelen en wegen. Je kan dat vergelijken met het feit dat jongeren elkaar op een veel directere manier op een fout kunnen wijzen dan een oudere dat zou kunnen doen, omdat die laatste veel moeilijker kan inschatten hoe zijn woorden gaan overkomen.»

Sop

Maar zelfs met deze troeven in handen zullen de zelfhulpgroepen niet even goed kunnen presteren als beroepspsychologen, gelooft Lagrou. Dat komt omdat de zelfhulpers dan nog steeds zullen moeten afrekenen met enkele bijkomende gevaren die buitenstaanders veel minder zullen bedreigen.

Lagrou: «De subjectiviteit die het grote pluspunt is van de insiderskennis, is tegelijk haar grote probleem. Het belangrijkste gevaar bij insiders is dat zij de oplossing die voor hen werkte *ipso facto* gaan beschouwen als een goede oplossing voor alle anderen die in hetzelfde schuitje zitten. Typisch is dat ze gemakkelijk raad geven en gemakkelijk moraliseren.»

«Professionele krachten lopen dat gevaar veel minder. Ze kunnen heel wat te weten komen over een bepaald probleem door een empathische studie van een groot aantal mensen die met het probleem geconfronteerd werden. Een professionele therapeut kan op die manier een diversiteit van belevingen leren kennen, en gradaties aanbrengen in belevingen en in wat mensen aankunnen. Door zijn kennis van de verscheidenheid van de problematiek zal hij meestal voorzichter zijn en bijvoorbeeld niet gemakkelijk raad geven.» Lagrou komt hierbij zelfs tot de paradoxale uitspraak dat beroeps mensen hun cliënten veel gemakkelijker zelf een oplossing zullen laten zoeken voor hun

problemen dan lotgenoten uit een zelfhulpgroep. En de zelfhulpgroepen? Die zouden de laatste jaren die knelpunten ook erkennen. Ze gaan meer en meer grijpen naar de meest voor de hand liggende oplossing: ze laten hun leden begeleiden door vakspecialisten of gaan zelf bijkomende opleidingen volgen, kortom, ze gaan zelf professionaliseren.

Het blijft echter de vraag of het sop de kool wel waard is. Ten eerste gaan de niet-psychologisch geschoolde beroepszorgverstrekkers maar weinig stimuleren meer hebben om meer aandacht te besteden aan de psychosociale gevolgen van hun optreden als opvang hiervoor al elders - namelijk in de zelfhulpgroepen - breed uitgebouwd is.

Bovendien is het helemaal niet zo zeker of het imiteren van beroepskrachten bij psychosociale begeleiding wel zoveel zoden aan de dijk zal brengen. Uit onderzoek bleek dat die zich juist vaak erg machteloos voelen op dat gebied. Volgens Lagrou komt dat juist doordat ze professioneel werken.

Lagrou: «De machteloosheid die professionelen voelen tegenover psychosociale problemen ontstaat doordat voor opvang op dat vlak eigenlijk een continue zorg en een affectieve band nodig zijn. Zo'n geborgenheid kunnen zij echter niet geven: die kan de cliënt alleen vinden in het milieu waarin hij leeft, in zijn gezin of bij zijn vrienden.» In tegenstelling tot beroepskrachten kunnen leden van zelfhulpgroepen onderling wel zo'n intensieve contacten uitbouwen. Juist die contacten, en niet de professionalisering, zouden hen dus waarschijnlijk nog het meest vooruit helpen.

Katrien Callens
Jan Van de Velde

STICKERS?

10 BF bij uw
plaatselijke dealer

Interfakultaire bekercompetitie

Konkurrentie en competitiviteit zijn dé codewoorden van de jaren '80 en dat zal de volgende weken nog eens ekstra duidelijk worden. Volgende week start Sportraad namelijk met z'n Interfakultaire Bekercompetities. Dit jaar nemen er 28 kringen, peda's en studentenhomes aan deel. Er wordt 'gekampt' in vier disciplines: veldvoetbal, zaalvoetbal, basket en volley. De winnaar mag deelnemen aan het LISST (Leuven Internationaal Studenten Sport Tornado van 20 tot 23 maart). De kwartfinales vinden plaats op 1 februari en de finales worden afgemaakt op 8 februari. Voor alle spelers en bijhorende supporters publiceren wij hieronder de agenda van deze bekercompetities, want twee keer niet op het veld verschijnen betekent onverbiddelijk uitsluiting. Hou dit kadertje dus in het oog.

Basket Heren

Maandag 28/11	19-20 u	Archi's - LBK
	20-21 u	Camillo Torres - Ekonomika
	21-22 u	Archi's - Camilo Torres
	19-20 u	Politica - Thomas Morus
	20-21 u	Psychologie - Media
Maandag 05/12	19-20 u	Chemica - Romania
	20-21 u	Klio - Apollon
	21-22 u	Chemica - Klio
	19-20 u	VTK - Citee
	20-21 u	VRG - Wina
21-22 u	VTK - VRG	

Voetbal Heren

Maandag 5/12	17-18 u	Psychologie - VRG
	18-19 u	VRG - VTK 1
	19-20 u	Psychologie - VTK 1
	20-21 u	Van Dalekollege - Wina
	21-22 u	Wina - Chemica
	22-23 u	Van Dalekollege - Chemica

De zestiende 24 Urenloop

Mams, poets mijn loopschoenen eens even

Het wordt weer kouder. Maar voordat de studenten voor goed invriezen, organiseert Sportraad nog gauw de laatste sportkliekjes van dit akademiejaar. Dinsdagavond geeft rektor Dillemans het startschot van de zestiende 24 Uren. Tijdens het daaropvolgende etmaal lopen 33 ploegen zoveel mogelijk rondjes van 507 meter rond het sportkot. Hoe meer deelnemers, hoe meer vreugd.

Dat deelnemen belangrijker is dan winnen, wist u al. In Seel bestond er wellicht geen groter kliechee of grotere leugen, maar voor de 24 Uren blijft het toch hét motto. Sportraad wil immers zoveel mogelijk studenten op een ludieke wijze aan sport laten doen. Welke kring de beste lopers heeft is van ondergeschikt belang. Hoe meer lopers er komen opdagen, hoe luider het gejuich van de organisatoren. Vandaar ook dat zij hopen op een regenloze wedstrijd. "Liever tien graden onder nul dan regen!"

Modder

Vorig jaar was de regen een spelbreker. De druppels, de wind en de modder kwamen het massaspektakel, dat de 24 Uren zeker is, niet ten goede. Sportief werd het wel een succes. VTK (de burgerlijk ingenieurs) vestigden een nieuw rekord. Zij liepen 941 rondjes, een gemiddelde van 1 minuut 32 seconden per rondje. In de euforie van de overwinning beloofden ze toen 1000

rondjes te zullen lopen in 1992. Toch is de kring niet van plan dit jaar opnieuw een beroep te doen op hun A-team, supersnelle ingenieurs die verleden jaar op cruciale momenten werden ingezet. Misschien zal de strijd zo spannender worden dan verleden jaar en kan Apollon, of een andere ambitieuze ploeg, verhinderen dat VTK drie jaar na mekaar de 24 Uren wint.

Niet alleen de hardlopers worden beloond. Naast het rondelassement looft Sportraad ook prijzen uit voor de origineelste aflossingsstok, de leukste tent, de loper met de meeste kledingstukken aan (vorig jaar meer dan driehonderd!)...

Enkele dagen voor de 24 Uren lijkt het er alvast op dat de organisatoren zich over veel deelnemers zullen kunnen verheugen. Er hebben zich in ieder geval meer kringen ingeschreven dan verleden jaar. Dit jaar verschijnen er 33 ploegen aan de start. Dat is er éénje meer dan de 32 van vorig jaar. Daarenboven is ook het aantal fysies toegenomen. Vormden Bios en Klio vorig jaar bijvoorbeeld nog twee aparte ploegen, dit jaar lopen ze samen in één ploeg: Klos. Andere teams hebben een ekstra partner aangetrokken. Zo wordt het duo LUK/Groot Begijnhof dit jaar versterkt door de leden van het Van Dale Kollege.

Pietje

Het spektakel wordt echter niet alleen door de vele lopers verzorgd. De organisatoren beloven als ekstrastuk een heuse frisbee-demonstratiewedstrijd, een optreden van de Universitaire Big Band en verder is men druk bezig contacten te

leggen met de spelers van KV Mechelen. Voetballen zullen ze wel niet doen, maar wie wil er niet samen op de foto met Pietje Den Boer? En wie wil er niet eens door de krullen van Preud'homme graaien? Tenslotte hoopt Sportraad een echte klimmuur te kunnen installeren. Onder leiding van enkele sportmonitoren kunnen waaghalzen het dan 6,5 meter hogerop zoeken (stijgingspercentage: 33%).

Maar zelfs al komen de sterren van Mechelen niet, die van Leuven komen alleszins. Ook dit jaar zullen de professoren en hun assistenten de eerste rondjes lopen na het startschot van de rektor. Tijdens deze openingsceremonie zal ook het 24 Uren-vuur aangestoken worden. Een 'olympische' vlam die 24 uren zou moeten blijven branden. Woensdagavond wordt de 24 Uren dan afgesloten met de jaarlijkse fakkeltocht en het doven van de vlam.

Sommigen voelen er misschien niets voor om zich lopen in te zetten voor de eigen kring. Zij kunnen altijd Artsen Zonder Grenzen steunen. Wie voor hen een rondje wil lopen moet er echter wel voor betalen. Of men kan zich laten sponsoren. Lopen voor het goede doel kan op dinsdag tussen 20.00 u en 23.00 u, en op woensdag van 9.00 u tot 12.00 u of van 15.00 u tot 18.00 u.

Er zijn dus redenen genoeg om zich even op het sportkot te laten zien, met je loopschoenen wel te verstaan. En wie vrees voor blessures mag gerust zijn: het Vlaamse Kruis waakt.

Student Profitcard en Student 2000

Waar de tijd nood aan heeft

Het is een grote gave dingen te kunnen verkopen waar eigenlijk niemand behoefte aan heeft. We leggen voor zulke mensen dan ook steeds een grenzeloze hoeveelheid respect aan de dag. Hoezeer bewonderen wij bijvoorbeeld dat kleine bedrijfje niet dat overal verkondigt "vraag en aanbod op zo'n manier te kunnen koppelen dat voor alle betrokkenen een voordeel tot stand komt", terwijl geen ziel in dit domme landje daarin geïnteresseerd lijkt te zijn. Of neem nu Profiserv, een jong Hasselts bedrijf dat met haar Profitcard, een antwoord zegt te hebben op "de met rasse schreden groeiende vraag naar serviceverlening". Maar het is geen sinekure de kaart de slijten, zeker niet aan studenten. En dan komt men met een nieuw studentenblad op de proppen: Student 2000, vierkleurendruk, op 100.000 exemplaren. Als alles meezit zal het donderdag van de persen rollen. Als alles meezit.

Profiserv noemt zichzelf een dienstenmakelaar. Wie zich voor 1000 frank een Profitcard aanschafft, kan bij het bedrijf terecht voor een *doorverwijzing* naar een advocaat, verzekeringsagent, tolk, programmeur of accountant. Zelfs voor een klusjesman of een babysitter kan je bellen. Die diensten worden niet door Profiserv zelf georganiseerd. Het levert alleen een adres waar je aan een redelijke prijs-tijd-kwaliteit-verhouding geholpen kan worden.

Eieren

De vraag naar dit soort bemiddeling moet echter nog gekreëerd worden, dat moet duidelijk zijn. Marktstudies kunnen dit misschien tegenspreken maar een service-kaart op zich zal Profiserv geen gouden eieren leveren. Daarom heeft men het oorspronkelijke concept gekopeld aan een, beter in de markt liggend, kortingsstelsel. Houwers van een Profitcard kunnen bij alle handelszaken die met Profiserv een overeenkomst hebben, een korting krijgen gaande van 2 tot 30 procent. Meer dan duizend handelaars zijn al met het bedrijf in zee gegaan, allen met de hoop hierdoor nieuwe klanten te kunnen werven. Bovendien kan elke partner gratis beroep doen op het juridisch, fiscaal of informatika-advisie van Profiserv.

Al bij al blijven de voordelen van de kaart voor gebruikers beperkt. Welk nut heeft die service-bemiddeling? Simpelweg de Gouden Gids opslaan levert hetzelfde adres. Ieder mens kan daarbij dezelfde of betere informatie krijgen door een gratis offerte aan te vragen. Niets garandeert trouwens dat het advies van Profiserv korrekter is. Het gaat hier niet om een verbruikersorganisatie, maar om een commercieel bedrijf dat via een nieuw soort marketingstrategie diensten van een ander aan de man wil brengen.

Ook een kortingskaart kan ons niet warm maken. Hoeveel zijn Profiserv hier al niet voorgegaan? Allen zonder succes. In het verleden probeerde *Card* in het Leuvense voet aan de grond te krijgen. Ook zij boden kaartbezitters korting aan. Maar er was geen interesse.

Misschien heeft Profiserv wel geleerd van haar voorgangers. Bijvoorbeeld dat studenten niet in kaarten geïnteresseerd zijn als je ze niet op een slimme manier benadert. Profiserv stipelde voor studenten dan ook een andere strategie uit. Het is de bedoeling om fakulteitskringen te overtuigen de gebruikelijke kringlidkaarten te ruilen voor een Profitcard. Studenten zouden voor een briefje van 500 enerzijds lid worden van de kring, en anderzijds bezitter van een Profitcard.

Ruchtbaar

Het zijn grote strategen, bij Profiserv maar kwa timing kunnen ze nog veel leren. In oktober was natuurlijk geen kring meer bereid op Profiservs voorstel in te gaan. Veel te laat. De lidkaarten waren al verkocht. Maar geen nood, onze dienstenmakelaar heeft een nieuw idee: kringen kunnen hun leden een kaart aanbieden voor 250 frank, 50 frank commissie inbegrepen die de kringen in eigen zak mogen steken. Het succes was mager: Romania veegde het voorstel van de tafel, het VRG ging erop in maar weigerde de winst. In de rechten schijnt trouwens geen mens geïnteresseerd te zijn in de Profit Card.

Profiserv heeft echter nog troeven achter de hand. Men voorziet de uitgave van een nieuw studentenmagazine *Student 2000* dat maandelijks - op 100.000 exemplaren - in alle Vlaamse hogescholen en universiteiten zal verspreid worden. Het blad zal de commerciële activiteiten van het bedrijf met duur, glanzend papier en in vier kleuren moeten ondersteunen. Zo zal het bijvoorbeeld elke activiteit waar Profitcardbezitters korting hebben op de inkomprijs aankondigen. Gratis reclame voor elke vereniging die korting toestaat. De redactie van het studentenblad *De Antwerpse Student* zal daarnaast nog aan een aantal van deze initiatieven meer ruchtbaarheid geven.

De Antwerpse Student droomt er al jaren van haar activiteiten naar Vlaanderen en Brussel uit te breiden. In Antwerpen brengen ze al om de veertien dagen een krant uit, wekelijks een

programma op SIS-radio en een aantal nevenactiviteiten zoals de *Superbrain*-competitie, een soort kennisspel. En voor de nabije toekomst denken ze aan een eigen service- en ontmoetingscentrum voor studenten "waar je op je gemak naar je lief kunt bellen, een brief schrijven of een krant lezen", waar je een plezierreisje kan boeken of informatie kan krijgen over studentenjobs of bedrijfsstages.

De bedoelingen van De Antwerpse Student met Student 2000 zijn in elk geval erg nobel. Student 2000 wil volgens hun PR-man Peter Nauwelaerts een service-blad zijn: "hoe kan je vermijden dat je gesprongen lippen krijgt of dat je radiator stouk springt?" Het zal een platform aanbieden aan studentenvertegenwoordigers, zodat die hun mening in het blad kwijt kunnen. Trouwens, ook de academische overheid komt aan haar trekken. In het eerste nummer bijvoorbeeld krijgt ere-rector Verhaege van het LUC zijn *Forum*.

Heilig

Maar "schrijven waar vraag naar is, dat is ook service bieden natuurlijk", daarom zal men de studenten op de hoogte houden over "wat voor hun toekomst belangrijk is". Hoofdredacteur Garsett Larosse ziet overal om zich heen "veelbelovende initiatieven" en gelooft heilig in "de nieuwe vorm van ondernemen" die volgens hem overal opduikt. De managers van vandaag gaan steeds meer milieu- en mensgericht werken, en de studenten mogen het weten. Of de redactie dat fraais ook zal *evalueren*, valt te betwijfelen. "We willen niet aan politiek doen, dat is onze taak niet." Dat het moeilijk is iets met diepgang te schrijven zonder aan politiek te doen, wil men anders wel toegeven. Garsett Larosse heeft het over "op een konstruktieve manier, maatschappij-kritisch schrijven". Wat dat ook mag betekenen.

Het eerste nummer laat ondertussen al een maand op zich wachten. Het is nu gepland voor donderdag 1 december. Maar zekerheid is er daarover niet. Afgelopen vrijdag was men nog op zoek naar een nieuwe zetterij. De door Profiserv geadviseerde zetterij voldeed volgens Garsett Larosse niet aan de gestelde eisen. De studenten wilden een soepele zetterij waar ze het blad konden opmaken met de hulp van de computer. In het opmaakcentrum waar Profiserv hen naartoe had gestuurd kon dat alleen als je er moeilijk cijfer bijnam. Ondertussen blijven we met spanning op het eerste nummer wachten.

Erik Paredis
Jan Van der Linden

10 AGENDA

Samenstelling: Alexandra Meis.

Maandag 28 november

- 20.00 u **DEBAT** Ontwikkelingsamenwerking: fundamentele perspectieven, met M. Aelvoet, prof. Wis, prof. Van Parijs, moderator: prof. Roelants. In L&W 8ste verdieping, ink. gratis, org. NFK
- 20.00 u **ARMEENSE KONFERENTIE** L.G. Dajan spreekt over de rol van de pers in de Perestroika en L.M. Gevorkian over het onderwijs in de Perestroika, in aud. Vesalius 00.17, org. MLB sm Vereniging België-USSR en Imast.
- 21.00 u **FILM** Gertrud van C. Dreyer (Denemarken, 1964), in het Stuc, ink. 80/100, org. Stuc.

Dinsdag 29 november

- 20.00 u **LEZING** Verloofd... Een kristelijke visie op relatievorming, door Dirk Lemmens, in Kleine Aula, ink. gratis, org. Ichtus-Leuven.
- 20.30 u **ORGELKONCERT** A. Salarza speelt werken van J.S. Bach, J. Cabanilles, V. Rodriguez e.a., in St-Jan-de-Doperkerk, Groot Begijnhof, ink. 100/200, org. UP ism Dienst Kulturkoordinatie.
- 20.30 u **TEATER** Kras van A. Blitz en Het meisje dat... van J. Herzberg door Maatschappij Discordia, in het Stuc, ink. 180/250, org. Maatschappij Discordia.
- 20.30 u **VIDEO** Tapes van Jacques Deschamps: Le regard ébloui (Frankrijk, 1987, niet onderdield) en La ville d'Hugo (Frankrijk, 1986), in Arenberginstituut, Naamssestr. 96, org. Stuc.

Woensdag 30 november

- 12.00 u **FAKULTEITSKONCERT** Corbetta Trio speelt werken van o.a. Caix d'Hervelois, Marais, Telemann, Abel, in L&W 8ste verdieping, ink. gratis, org. KUL Kultur en L&W
- 17.00 u **LEZING** De modernistische stedsbouwkundige Bruno De Meulder vertelt over zijn favoriete stad Bukavu, in aud. Vesalius, ink. gratis, org. Stuc.
- 20.30 u **TEATER** Kras van A. Blitz en Het meisje dat... van J. Herzberg, in het Stuc, ink. 180/250, org. Maatschappij Discordia.
- 20.30 u **VIDEO** Tapes van Jacques Deschamps: Le regard ébloui (Frankrijk, 1987, niet onderdield) en La ville d'Hugo (Frankrijk, 1986), in Arenberginstituut, Naamssestr. 96, org. Stuc.

Donderdag 1 december

- 19.00 u **UNIVERSITAIRE KONFERENTIE**. Prof. M. Janssens over de tweede alfabetisering: spanningen tussen woord- en beeldcultuur, in Grote Aula, ink. gratis.
- 19.30 u **LEZING** Avonden van de Nederlandse architectuur: Architect-Ingénieurs van het bureau Cepezad, in Arenberginstituut, Naamssestr. 96, ink. gratis, org. Departement Architectuur, Stedebouw en Ruimtelijke Ordening Leuven.
- 20.30 u **TEATER** Kras van A. Blitz en Het meisje dat... van J. Herzberg, in het Stuc, ink. 180/250, org. Maatschappij Discordia.
- 20.30 u **FILM** Filmonumenten: Touch of evil van Orson Welles (USA, 1958) met O. Welles, Ch. Heston en J. Leigh, in E. Van Evenster, 2E, ink. 75/100, org. DAF en Cecowe Leuven.
- 22.30 u **KONCERT** Tar Babies (USA) spelen een mengeling van funk-jazz-punk of funk underground, in Belgisch Congo, Koning Albertlaan 48.

Vrijdag 2 december

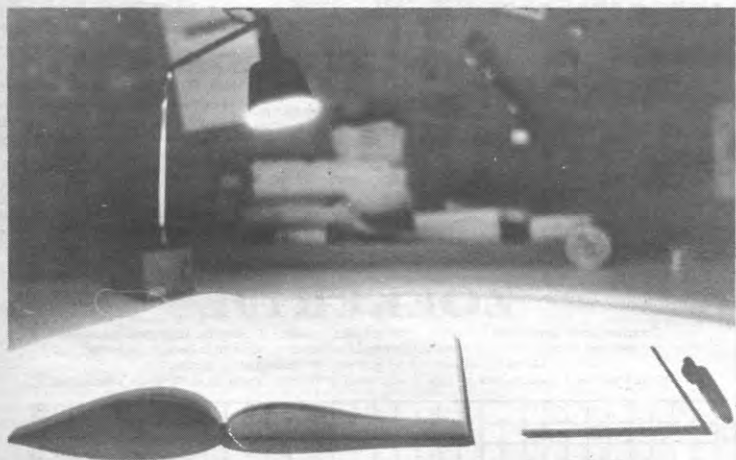
- 20.30 u **TEATER** Kras van A. Blitz en Het meisje dat... van J. Herzberg, in het Stuc, ink. 180/250, org. Maatschappij Discordia.

Maandag 5 december

- 20.00 u **BRIEFSCHRIJFVOND** Brieven worden geschreven naar gewetensgevangenen of politieke gevangenen, in kafee Rejean (1e verdieping), hoek Tiensestraat-Geldenaaksevest, org. Amnesty International Kessel-Lo.
- 21.00 u **POEZIE-AVOND** GDW schrijft voor ATD Vierde Wereld, Godsdienswetenschappers lezen hun poëzie en verkopen hun dichtbundel Flanders Theology, in het Maria Theresiakollege MT 22, ink. gratis, org. Katechetika.

TENTOONSTELLINGEN

Floris Jaspers uit Brabant privé-bezit: tot 16 december, in Faculty Club.
Paul Delamelleure lyrische olieverven: tot 15 december, in UZ Gasthuisgebouw.
Het verbeelde woord: tot 4 december, in Universiteitshal.
Hertog Jan I en de slag van Woeringen: tot 31 december, in het Stedelijk Museum.

VERRASSING - November haalt gewoontegrouw de barre helft van het jaar naar binnen. U hebt toch al eens aan partieels en bisssen gedacht?
(Foto Hendrik Delagrangé)

KOOKBOEK UNIVERSITAIRE

PAROCHIE

KOOKBOEK - Eindelijk: vanaf deze week is het gedaan met de kronische voedselvergiftiging die je liefje toedient: geef haar dit boek en zij leert koken. Verkrijgbaar op de UP en Sociale Raad.